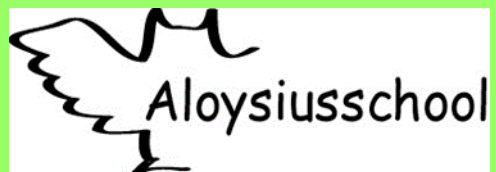

Info-gids

The
LeaderinMe®

Beste ouder, verzorger of andere belangstellende,

Fijn dat u de tijd neemt om deze *The leader in me*-informatiegids te lezen. De gids is gebaseerd op de principes van de zeven gewoonten van effectief (zelf-)leiderschap. Deze principes zijn vertaald in een schools kader genaamd *The leader in me*. Als school werken wij volgens dit kader.

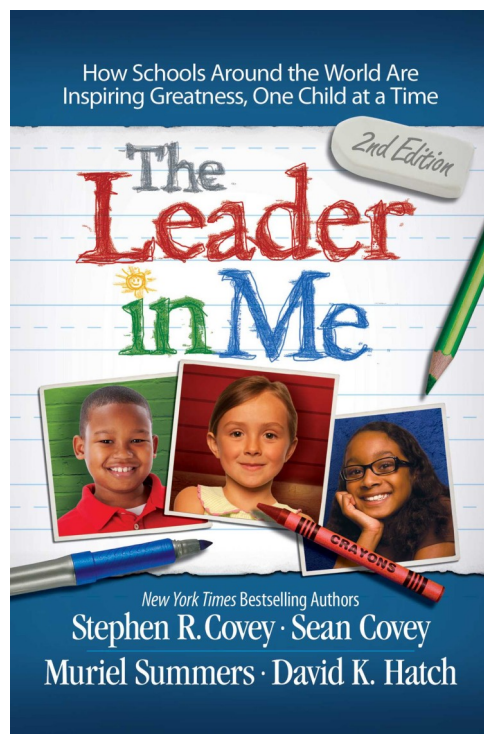
Wereldwijd werken ongeveer 3200 scholen volgens dit framework. Ook in Nederland groeit het aantal TLIM-scholen.

Het is dus niet nieuw. Het is voor ons echter wel vernieuwend. Het geeft ons namelijk een gezamenlijke taal die wij binnen de scholen gebruiken. Deze taal is erop gericht dat het kind centraal komt te staan bij het vormgeven van de eigen ontwikkeling. En dat is iets waar wij als schoolteam voor willen gaan!

We hopen dat deze gids voor u van waarde is.

Uiteraard staan wij open voor ideeën en suggesties met betrekking tot deze gids.

Team Aloysiusschool

Werken vanuit visie

Binnen het werken volgens The leader in me is het bijzonder belangrijk dat je als schoolteam weet wat je visie is. Hier, zo zegt gewoonte 2, begint immers alles mee.

We hebben als schoolteam onze visie op persoonlijk leiderschap in de school met elkaar bepaald:

*Ik ben open, eerlijk en heb verantwoordelijkheid
Met het einddoel voor ogen maak ik mijn keuzes en benut hierbij
de talenten van mezelf en anderen.
Hierdoor vergroot mijn zelfkennis en vertrouwen en bereiken we
samen optimale groei.*

We werken vanuit deze basisvisie aan het creëren van steeds meer zelfleiderschap bij kinderen. Binnen de onderwijsgemeenschap werken meerdere scholen met The leader in me. We ervaren synergie door de ervaringen van de scholen met elkaar te delen.

We zijn benieuwd naar uw vragen en of opmerkingen en vragen u deze met ons te delen.

Team Aloysiusschool

Houd de zaag scherp, evenwicht voelt het best

Met houd de zaag scherp wordt bedoeld dat je moet zorgen voor evenwicht in je leven. De metafoor van de zaag komt vanuit het volgende verhaal:

Er was eens een man die zeer druk was met het omzagen van een boom. Hoewel hij zich enorm inspande boekte hij niet veel vooruitgang. Toen een voorbijganger hem eens vroeg waarom hij niet stopte om zijn zaag te slijpen gaf hij aan dat hij te druk was met zagen

Gewoonte zeven herinnert ons eraan dat we het beste uit onszelf kunnen halen als we in balans zijn. We willen de kinderen leren dat ze goed moeten zorgen voor lichaam, geest, hart en ziel. Zorg je niet goed voor jezelf, dan is het moeilijk om goed te functioneren.

'Dit is de eigenschap die alle andere eigenschappen mogelijk maakt.'

Inleiding

Voor uw kind bent u de eerste en belangrijkste persoon. U kent uw kind immers het langst en het best. Al vanaf de geboorte bent u bezig om de fundering voor de ontwikkeling van uw kind te leggen in verstand, hart, lichaam en geest.

Wanneer u thuis ook gebruik van de zeven gewoonten maakt zal uw kind zich de zeven gewoonten veel sneller en sterker eigen maken. Zo kunnen we er samen voor zorgen dat ze de leiding over hun eigen ontwikkeling nemen.

Vanuit 'The leader in me' worden een aantal tips gegeven voor als u er thuis mee aan het werk gaat:

Ga in het juiste tempo

In een jong gezin is het vaak een drukte van belang. De eerste tip is om te zoeken naar manieren om de gewoonten toe te passen. Het toepassen van de gewoonten moet niet iets extra's zijn. Het moet ervoor zorgen de dingen die je toch al doet beter gaan.

Houd het simpel

Uit de voorbeelden van vele gezinnen waarvan de kinderen naar *The leader in me*- scholen gaan, blijkt dat het toepassen van de gewoonten in de thuissituatie het gezinsleven makkelijker en gelukkiger maakt. Het belangrijkste is om het eenvoudig te houden en een logische volgorde aan te houden.

Ten eerste: Help je kind meer verantwoordelijk en onafhankelijk te worden door het gebruik van gewoonte 1,2 en 3.

Ten tweede: Help je kind meer wederzijds afhankelijk te zijn door het gebruik van gewoonte 4,5 en 6.

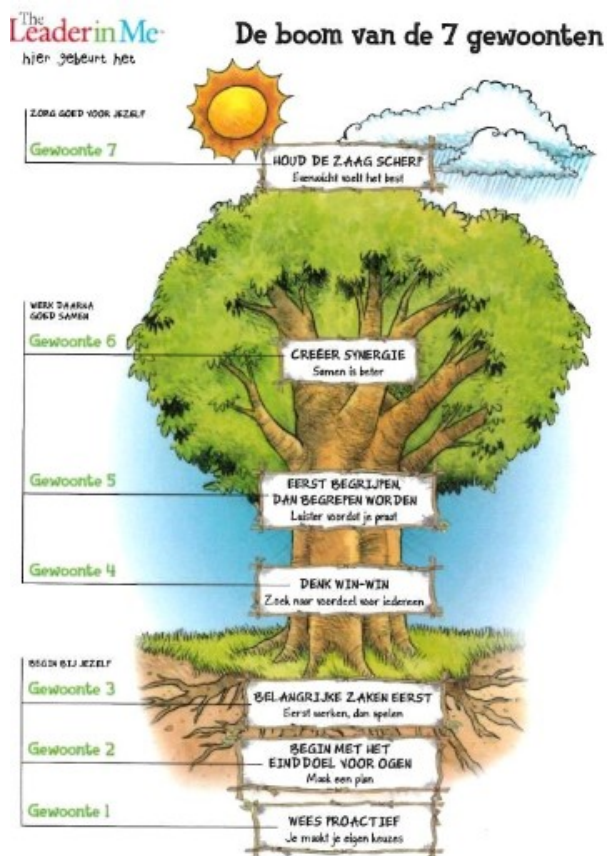
En ten derde: focus op het leren en waarderen dat het gaat om wie je bent, niet wat je hebt!

Leer meer over de zeven gewoonten

De beste manier om meer te weten te komen over de zeven gewoonten is erover te lezen in het boek 'De zeven eigenschappen van effectief leiderschap' (S.Covey), 'De Kleine Covey' (J.Kuipers) of 'De zeven eigenschappen voor Happy kids' (S.Covey).

Met name het laatste boek geeft u de mogelijkheid om thuis met uw kind(eren) te lezen over en leren van de karakters die ook op school aan bod zullen komen.

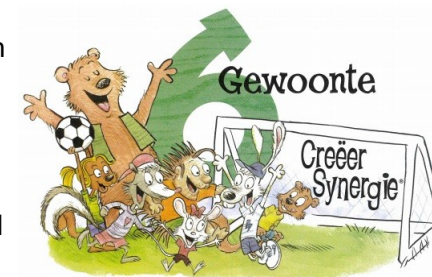
In het vervolg van deze gids geven we een korte uitleg per gewoonte.

The LeaderinMe

Creëer Synergie (samen is beter)

Synergie ontstaat als twee of meer mensen samen werken aan een betere oplossing dan ze in hun eentje hadden kunnen vinden. Het is niet jouw manier of de manier van de andere. Het is een betere manier. Dit wordt wel eens $1 + 1 = 3$ genoemd.

Dit is mogelijk doordat twee mensen samen over hun ideeën gaan nadenken. In de natuur komen hele mooie voorbeelden van synergie voor. Denk hierbij maar eens aan een groep vogels die in de winter naar het zuiden vliegt. Doordat ze in V-formatie vliegen ervaren ze minder weerstand. Hierdoor kunnen ze samen een grotere afstand afleggen als iedere vogel afzonderlijk.

Daar waar er in het onderwijs vaak van gelijkheid tussen kinderen wordt uitgegaan doen we dit door toepassing van deze gewoonte juist niet. We erkennen, nee sterker nog, we omarmen verschillen. Deze verschillen leiden tot meer inzichten en dus tot meer oplossingen. Dit merken we in de klas bij het samenwerken van de leerlingen en we merken dit als we met het schoolteam aan verbetertrajecten samenwerken.

Eén van de mooiste voorbeelden van synergie op onze school is de wijze waarop de leerlingenraad vanuit het perspectief van de kinderen meedenkt en meepraat over school. Dit heeft al tot mooie dingen geleid welke alleen door de volwassenen nooit bedacht waren.

Andere mooie voorbeelden van synergie zijn te vinden in de samenwerking tussen ouders, kinderen en school.

Aloysiusschool

The Leader in Me®

Aanpak: Eerst begrijpen dan begrepen worden.

Als er een conflict is krijgt één van de twee kinderen eerst het woord. Dit kind vertelt eerst zijn kant van het verhaal. De ander krijgt op een teken van het eerste kind de beurt als hij/zij het gevoel heeft begrepen te worden. Het tweede kind benoemt eerst de essentie van het verhaal van de eerste. Daarna mag de tweede zijn verhaal doen. Zo komen beide standpunten goed aan bod en kan het probleem daadwerkelijk worden uitgesproken.

De talking stick is een mooi voorbeeld van hoe The leader in me is opgebouwd uit bouwstenen van verschillende tijden. De talking stick werd in de tijd van de indianen door de stamoudsten bij conflicten gebruikt. Hoe de 'talking stick' eruit gaat zien op de Aloysiusschool, laten we aan de kinderen over. Dit kan ook een bepaald teken of een bepaalde plek zijn.

Het belangrijkste is dat het kind aan kan geven dat hij/zij zich begrepen voelt.

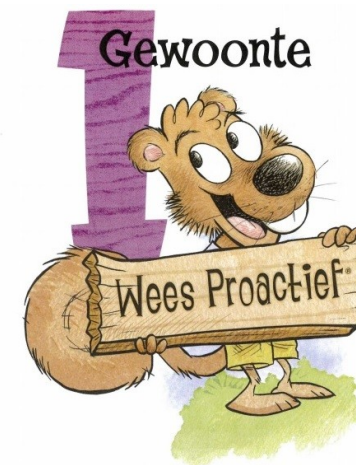

The Leader in Me®

Wees proactief (Je maakt je eigen keuzes.)

Je kunt niet kiezen wat je overkomt. Je kunt wel kiezen hoe je ermee omgaat. Stephen Covey wijst hierbij op de keuzevrijheid die tussen stimulus en respons zit. Als je je bewust bent van deze keuzevrijheid dan kun je je respons effectiever bepalen. Je bepaalt dus zelf hoe je op een stimulans reageert.

Hierin schuilt de essentie van gewoonte 1; wees pro-actief! Als we kinderen leren om deze fase van keuzevrijheid te benutten, kunnen ze pro-actiever worden.

Pro-actief zijn betekent dat je verantwoordelijkheid neemt voor je keuzes en gedrag. Gewoonte 1 is de sleutel tot het gebruik van alle andere gewoonten. Dat is ook de reden waarom het de eerste is. Als je pro-actief bent zeg je: Ik neem de leiding over mijn eigen leven. Ik ben zelf verantwoordelijk voor mijn keuzes. Ik kan kiezen hoe ik op andere mensen of op situaties reageer. Ik zit zelf 'achter het stuur!'.

Jonge kinderen begrijpen snel dat verschillende keuzes tot verschillende resultaten leiden. Het is belangrijk dat we kinderen leren na te denken over de resultaten voordat ze een keuze maken. We leren ze na te denken over wat de keuzes voor henzelf betekenen. Maar ook welke effecten hun keuzes op anderen hebben.

Op school zoeken we allerlei kansen om kinderen pro-actief te laten denken en zijn. Ook thuis zijn er allerlei mogelijkheden om te oefenen met pro-actief zijn.

Het is heel goed mogelijk om dit

met kinderen in te oefenen. Het doel van dit oefenen is dan om het kind aan te moedigen om te denken voordat ze wat doen. U kunt dit doen door dit zelf voor te doen bij beslissingen die u neemt en plannen die u maakt.

Ook kunt u situaties creëren door het kind zelf verantwoordelijkheden te geven over eigen zaken. De keuzes welke het kind dan in deze maakt kunnen tot mooie leermomenten leiden.

Het is heel goed mogelijk om samen met uw kind te bedenken op welke wijze hij of zij thuis kan oefenen in het proactief zijn. Voorbeelden zijn:

- Zelf de kleding voor de volgende dag uitkiezen en klaarleggen;
- Zelf aankleden;
- Het eigen bed opmaken;
- Zelf opruimen;
- Helpen met de ontbijttafel dekken;
- De eigen gymtas pakken;
- De eigen schooltas pakken;

Het is bij het maken van deze plannen aan te raden dat de kinderen (in een vorm van bijvoorbeeld een schema) een herinnering krijgen om zich de handeling, de gewoonte eigen te maken.

Eerst begrijpen dan begrepen worden (Luister voordat je praat.)

Een mooi oud gezegde luidt: "Je hebt niet voor niks twee oren en maar 1 mond!"

Bij deze gewoonte leren we kinderen dat het beter is om eerst te luisteren voordat je praat. Door de tijd te nemen om naar een ander te luisteren kun je een hoger niveau van communiceren bereiken.

Bij het aanleren van gewoonte 5 moeten we rekening houden met de leeftijd en het ontwikkelingsstadium van heel jonge kinderen. Kleuters moeten bijvoorbeeld nog leren om vanuit het standpunt van een ander te kijken. Deze gewoonte kan het best aangeleerd worden door luisteren te benaderen als een vaardigheid die je moet oefenen.

Leren luisteren zonder de ander te onderbreken en leren luisteren met oren, ogen en hart helpt kinderen om gewoonte 5 toe te passen.

Vanaf de middenbouw gaan we de kinderen aanleren dat je moet luisteren om te begrijpen en niet om de ander te kunnen overtuigen.

Denk win win (Zoek naar voordeel voor iedereen.)

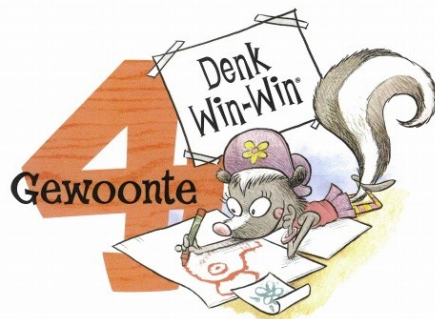
De gedachte achter deze gewoonte is dat je gelooft dat iedereen kan winnen. Het is niet ik-of-jij, het is wij. In dit geloof gaan we ervan uit dat er genoeg voor iedereen is. Als je win-win denkt ben je gelukkig als een ander iets goeds overkomt.

Uiteraard zijn voor u als ouder sommige zaken niet acceptabel. Toch kan het erg interessant zijn om het gesprek met de kinderen vanuit een win-win mindset in te gaan. Er zal veel minder tegen- gestribbeld worden.

We leren de kinderen op school leren welke situaties er zijn. We gaan hierbij uit van de volgende opties:

Win-Verlies
Verlies - Verlies
Win - Win

Het belangrijkste van het leren omgaan met gewoonte 4 is het leren inzien van voordelen voor anderen. Op school zullen we gebruik gaan maken van de zogenaamde win-win overeenkomst. Door deze overeenkomst te gebruiken worden de voordelen van de verschillende partijen heel helder zichtbaar.

Begin met het einddoel voor ogen (Maak een plan.)

Dit betekent dat je van tevoren bedenkt wat je wil bereiken. Het lezen van een recept voordat je gaat koken is een voorbeeld van het gebruiken van gewoonte 2. Bij kinderen is het maken van een puzzel een mooi voorbeeld. Ze kijken eerst naar het plaatje (het einddoel) voordat ze beginnen te puzzelen.

Op school zijn we met de kinderen ook bezig met het bepalen van het einddoel. Ze bepalen voor zichzelf een doel. Aan dit doel gaan ze werken. Deze doelen kunnen per kind en per leeftijdscategorie sterk verschillen. Zo is er bijvoorbeeld een kleuter die graag wil leren fluiten en er is een groep 8 leerling die graag naar de Havo wil. Beide doelen worden serieus met de kinderen besproken. Op basis van de doelen wordt met de kinderen een plan gemaakt. Het is wel de bedoeling dat het kind de baas over het plan is. In de startgesprekken met ouders en kinderen worden deze doelen besproken.

Ook met de groep worden doelen besproken. Wat voor groep willen we zijn? Wat vinden we als groep belangrijk? Gezamenlijk wordt een mission statement opgesteld. Hierin beschrijft de groep wat het einddoel voor dit schooljaar is.

Ook thuis kunt u met de kinderen aan het werk met einddoelen en het maken van plannen. Dit kan heel klein zijn. Denk bijvoorbeeld aan het verdelen van de taken of het uitvoeren van bepaalde activiteiten.

Het kan ook groter zijn. Het kan heel interessant zijn om met uw kinderen een aantal vragen te bespreken welke binnen het huishouden zicht geven op hoe je met elkaar omgaat en wat eigenlijk het doel van het gezin is. Zo zou je tot een *gezins-mission-statement* kunnen komen.

Of je nu wel of geen *gezins-mission-statement* met elkaar opstelt, de onderstaande vragen zijn voor de kinderen sowieso zeer leerzaam om in het gezin te bespreken.

- Wat vinden wij belangrijk in ons gezin?
- Hoe willen we met elkaar omgaan?
- Wie kan welke unieke bijdrage aan het gezin leveren?
- Wat vinden wij belangrijke doelen voor ons gezin?
- Welke unieke talenten en vaardigheden hebben we?

Om de kinderen na te laten denken over het einddoel, en te trainen in het dieper nadenken is het mooi om na elke hierboven genoemde vraag door te vragen. Een mooie 'doorvraag' is 'en waar zien we dat aan?'

Op onze school hebben we **vertrouwen** in elkaar en gaan we **respectvol** met elkaar om.

We zorgen samen voor een veilige basis, waaruit we optimaal kunnen groeien en ons verantwoordelijk voelen voor onze eigen keuzes.

We ontdekken en benutten elkaars talenten met het opdoen van de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor onze maatschappij.
Samen zijn we de school!

Belangrijke zaken eerst (Eerst werken dan spelen.)

Dit betekent dat je bepaalt wat het belangrijkste is en dat je dat dan ook als eerste regelt.

Nadenken over wat er allemaal aan het einde van de week gedaan moet zijn kan voor kinderen overweldigend zijn. Kinderen aanleren hoe ze kunnen bepalen wat het meest belangrijk is kan daarom zeer ontspannend werken. Het werken met planningen of lijstjes kan kinderen in deze erg goed helpen. Het geeft kinderen visuele ondersteuning van alle gedachten die ze hebben. Sommige kinderen vinden het erg fijn om met een eigen weekplanner te gaan werken. Hier zou je samen met je kind elke week een planmoment voor kunnen noteren. Zo leert het kind al vroeg

keuzes in de planning maken. Deze keuzes zal het kind ook op school en later in het leven moeten maken. Op school werken we als schoolteam met de tijdsmatrix van Stephen Covey. Op basis van deze matrix bepalen we welke verbeterpunten we in een schooljaar oppakken.

Ook bepalen we op basis van dit middel waar we het meest van onze tijd aan besteden. We gaan de kinderen ook leren om met deze matrix te werken.